

Kovácsné Papp Ildikó

Jegyzetek a torontói magyar középiskola - a Helikon Gimnázium - múltjáról és jelenéről

I. VISSZAPILLANTÁS

Amikor a magyar haza szülőiteinek vándorbotot adott kezébe a szükség, s indultak új utat keresni, sokan jutottak el Kanada földjére. Az ország nagyvárosai közül Torontóban telepedtek meg a legtöbben. Itt hamarosan templomot emeltek, s a templom adott otthont az iskolának is.

Ebből a kezdeményezésből nőtt ki a torontói magyar iskolahálózat. Az óvodától az egyetemi tanszékgig tanulhat mindenki magyar anyanyelvén, ha akar. A szombat délelőttönként működő két nyolcosztályos iskola és óvoda - a Szent Erzsébet és Arany János nevét viselő intézmények -, valamint a torontói iskolaszék által létesített anyanyelvi magyar osztály és a mississaugai magyar iskola bocsátja útjára azokat a tanulókat, akik középiskolai szinten is folytatják tanulmányaikat. A magyarok ezeket az osztályokat Helikon Iskola néven emlegetik.

Az osztályokat a legutóbbi időkig a torontói iskolaszék tartotta fenn, biztosítva a tanárok fizetését, az osztálytermeket. Ám ez nem volt mindig így. A magyar középiskolát lelkes magyarok hívták életre, a Helikon Társaság biztosította - a magyar egyletekkel, intézményekkel karöltve - az indulás feltételeit, s innen ered az elnevezése is. A magyarság mindig nagy érdeklődést tanúsított a középiskolánk iránt, hiszen ők is tudták, hogy - Sütő András szavaival élve - „a jövő az iskolapadba van letéve, a palavessző és a palatábla mellé”. A szellemi és anyagi buzdítás - a juttatott pénzüsszegekből kiosztott ajándékok, könyvek, pénzjutalmak - az áldozatkész kanadai magyaroknak köszönhetőek.

A középiskolai magyartanítást Torontóban az ötvenhatos forradalom után érkezett diákok számára a nemrég elhunyt dr. Kostya Sándor tanár, a magyar Helikon Társaság tagja indította el. A tanfolyam az akkor még a College Streeten székelő Magyar Házban kapott helyet. 1961-ben megalakult a társaság Nevelésügy Bizottsága, azaz az Iskolabizottság, Baranya József elnökletével. Munkáját Berzy József és Hlaváts Olivérmné középiskolai tanárok, dr. Borbély István érettségizető biztos és egy, az anyagi bázist lehetővé tevő lelkes szülőbizottság támogatta.

Mivel az iskolabizottság elnöke volt az a személy, aki fenntartotta a kapcsolatot az iskola és a Helikon Társaság között, s aki az anyagiak

biztosítását megszervezte, hadd soroljuk fel azokat, akik az évek során kiemelkedő munkát végeztek: Bácsalmássy István, Willerding István, dr. Mester Fiore, Tiefenbeck Mária, Hegedűs István, Chapman Ildikó.

1964-ben dr. Sass-Kortsák elnök javaslatára a Magyar Helikon Társaság meghívta a magyar egyesületek képviselőit, s együttes határozatuk alapján az évi főrendezvények - bálók, estélyek - bevételéből minden eladott jegy után egy-egy dollárt adományoztak a középiskola fenntartására. Így biztosították a tanárok tiszteletdíját.

Az évek során nemcsak a diákok, a tanárok is változtak. Az úttörők helyét mások vették át, ezek között voltak: Kende Gábor, dr. Bozzay Tibor, dr. Ormay Gabriella, aki az 1971-72-es tanévben csatlakozott a tanári karhoz, és a megnövekedett létszámú tanfolyamok vezető tanárként a tanórák mellett színjátszókört is szervezett, hosszú évekig sikeresen tartva össze a Helikon Iskola közösségét. 1974-ben Hegedűs István, 75-ben Dabolczi-Fekete Zoltánné, 1976-ban Szabó Gyula, 1981-82-ben Chapman Ildikó előbb helyettes, majd rendes tanárként csatlakozott; dr. Ormayné nyugdíjba vonultával 1987-ben Kovácsné Papp Ildikó, majd 1991-1994 között Koós-Hutás György tanította az irodalmat illetve a magyar történelmet.

Mindenkor nagy segítséget jelentett a szülőbizottság, amelynek elnökei közül dr. Mester Fiore, Darvasi Éva és Tiefenbeck Mária végezték a legeredményesebb munkát.

Tanfolyamaink iránt megnövekedett az érdeklődés, s ez nemcsak a gimnáziumi osztályok számának az emelkedésében mutatkozott, hanem a felnőttek részére indított kezdőfokú társalgási tanfolyam bevezetésében is. Ennek tanárai Tömöry Éva, Tiefenbeck Mária és Czapár Zsuzsa voltak.

A magyar tanfolyamok székhelye 1966-ban a De La Salle katolikus középiskola lett. Itt kezdte meg 15 magyar diák magyar irodalmi és történelmi tanulmányait, felelevenítve nyelvtani ismereteiket is. 1967 tavaszán 11 diák kapott ízelítőt összesen 16 órában magyar irodalomból. Természetesen ilyen kis létszámú csoportokban lehetetlen volt a csoportokra osztás, és így minden diák ugyanazt az anyagot tanulta, előzetes ismeretszintjétől és nyelvi készségétől függetlenül. Szerencsés fordulat volt, amikor 1968-ban 15 diák már két csoportban végzett el egy 35 órás magyar tanfolyamot. Mivel azonban a felosztás nem a tudásszint, hanem az iskolai hovatartozás alapján történt, emiatt az egyenlőtlen ismeretszintből adódó feszültség továbbra is megmaradt. 1969 ismét új állomást jelentett. Szabó Magda iskolaigazgató segítségével elértük, hogy a torontói iskolaszék hivatalosan is elismerte tanfolyamainkat, s a diákok „kreditet”, azaz bizonyítványaikban felhasználható osztályzatot kaptak. (Iskolánk jelenleg négy "kreditet" adhat.) A 11., 12. és 13. osztály a Jarvis Collegiate Institute falai között működött 1969. november 13-tól 1970. május 21-ig.

Mivel a kezdő osztályok, a 9. és a 10. továbbra is a De La Salle középiskolában maradtak, így Jarvis Collegiate-ban tartott tanfolyamok megszűntével nemcsak az elhelyezés okozott gondot, hanem a megfelelő tankönyv hiánya is. Dr. Ormay Gabriella irodalmi szöveggyűjteményt állított össze, s erre az ontarioi kormány biztosította a pénzügyi segítséget.

A tanfolyamok létszáma fokozatosan emelkedett, s elérte a hatvanat, megfelelően ezáltal a hivatalos követelményeknek. Általános, elemi iskolai szinten ugyanis 20, középiskolai szinten pedig 15 tanuló szükséges egy osztály beindításához (ez utóbbi egyébként az elmúlt években 18-ra emelkedett).

A szakavatott tanári vezetés, a megjelent irodalmi szöveggyűjtemény, a sikeres vizsgák, a nyílt órák, a színelőadások mind-mind hozzájárultak a Helikon Iskola jó hírének emeléséhez. Idővel a torontói iskolaszék vette át a tanfolyamok irányítását. Előbb a Central Highschool of Commerce, majd a North Toronto Collegiate Institute, végül ismét a Jarvis Collegiate adott otthont a magyar középiskolának.

1994 szeptemberében a katolikus iskolaszék is indított középiskolai tanfolyamot. A pénzügyi megszorítások miatti bizonytalanság vezetett ehhez.

Az itteni magyarok az egyszerű kisemberektől az ismert egyesületekig nagyon sokat tettek az iskoláért az elmúlt évek során. Ez dr. Bertha László filmelőadásával kezdődött, amelynek bevételét felajánlotta az iskola céljaira. Sokat tett és tesz a Rákóczi alapítvány is; volt olyan évzáró, amelyen minden kiosztott jutalomkönyv árát ez az egyesület fedezte. A Vörösváry Lapkiadó egyik adománya pl. 34 darab térkép volt, amelyek nélkül elképzelhetetlen lett volna a magyar földrajz és történelem tanítása.

1969-ben Vass Ferenc egyéni adományát toldotta meg a Vass-Kerényi-Mitchell ügyvédi iroda, s a névsort hosszan lehetne folytatni azok említésével, akik minden évben segélyezték a magyar középiskolát, biztosítva a jutalomdíjakat, a tanárok díjazását - ugyanis a hivatalosan megkövetelt létszám híján az utóbbi feladat a magyar közösségre hárult.

II. MAGYARSÁGTUDATRA NEVELÉS A HELIKON KÖZÉPISKOLÁBAN

Az évek során a tanári megbeszélések alapján összeállított tantervben mindig hangsúlyos volt a magyar nemzeti identitás megtartása, megőrzése.

A magyar pedagógiai hagyományokra támaszkodva változatos módszereket alkalmaztunk. Előnyben részesítettük a kérdve-kifejtő módszert, amely a diákok véleményalkotását volt hivatva serkenteni. Teret adtunk a szerepjátszásnak, nemcsak a színdarabok betanításakor, hanem az átképzeléses fogalmazások íratásával is. Ha azt követeltük a tanulótól, hogy

egy mesehős, egy történelmi alak helyébe képzelvén magát, annak nevében írjon, beszéljen, akkor ezzel beleérző képességét, a mások gondjainak jobb megértését is szorgalmaztuk. Így akartuk közelíteni fiataljainkat a Magyarországon és a határokon túl élő magyarság gondjainak érzékeléséhez. Figyelembe vettük azt is, hogy közülük kerülnek ki a kanadai magyar intézmények jövődö vezetöi, tagjai. Ezért a példaanyagok egy részét kanadai magyar újságokból válogattuk, ily módon is serkentve tanulóinkat azok olvasására. Iskolai írásbeli gyakorlatokban kérdeztük meg véleményüket a működö magyar társaságokról, lehetöséget adva ezáltal javaslataik kifejtésére is.

A véleménynyilvánításhoz azonban elsödleget követelmény annak érthetö, szabatos kifejezése. Ezt a célt szolgálták a magyar nyelvtani gyakorlatok, a tollbamondások, hiszen az íráskészség elsajátítása nélkül egy körözüvényt vagy rölapot sem lehet megfogalmazni.

Mivel a magyar anyanyelvet csak otthon használjuk, így - ahogyan Márai Sándor megfogalmazta volt: „Nyelvünk is foszlik, szakadoz, és a drága szavak / elporladnak, elszáradnak a szájpaplat alatt...”

Ezt a folyamatot hivatottak megállítani, lassítani a szómagyarázatok. Ezekben negyven olyan szó található, amely irodalmi olvasmányokban fordul elő, s a tanuló feladata az, hogy összeszedje ezek szinonimáit. Nagy-nagy örömet jelent, amikor egy-egy alkalommal 100-150 szót is megszámolhatok, s adhatom ezért a megérdemelt jópontokat.

A történelemórákon arra nyílik alkalom, hogy minden tanuló megismerkedjék a magyar történelem egy-egy korszakának eseményeivel oly módon is, hogy átveszi a tanár szerepét, összeállítja az előadandó anyagot (természetesen tanári segítséggel). Egy-egy ilyen előadás után a diákok ötmondatos összefoglalókat készítenek a hallottakról, írásban. Ezt követi a szintén ötmondatos házi feladat, amelyben a most már ismertnek számító lecke öt főpontját kell rögzíteniük.

A 12. és 13. osztályokban kerül sor az egyéni dolgozatokra. Ezt mind nyelvtani, mind irodalmi órákon számon kérjük. A témák rendszeresen foglalkoznak a magyar Nobel-díjasok, művészek, irodalmi és történelmi nagyságok életével, munkásságával. Ehhez nagy segítséget nyújt könyvészeti anyagként a Kanadai Magyarság és a Magyar Élet, és ezekből a folyóiratokból válogatjuk az elszakított területek magyarságával kapcsolatos feladatokat is.

Az ismeretellenörzés mind az órákon, mind a házi feladat, tehát az otthoni munka során, rendszeres. A tanuló így pontosan tudja, milyen osztályzatra számíthat, hol kell javítania. A szóbeli ellenörzésében helyet kap egy rövid versrészlet, egy nyelvtani szabály, egy történelmi esemény, egy irodalmi hös jellemzése, a házi olvasmány tartalma. Az írásbeli ellenörzés nemcsak a házi, hanem az iskolai feladatokra is vonatkozik. Irodalomórán 10-15 percnyi idő

jut arra, hogy megadott szócsoportokkal mondatot írjanak, illetve válaszoljanak két, a tanult irodalmi anyaggal kapcsolatos kérdésre. Ez nemcsak íráskészségüket fejleszti, de rendszerességre is szoktatja őket, valamint a tanult irodalmi kifejezések mélyebb elsajátítására.

Nyelvtanórán gyakoriak a tematikus tollbamondások, azaz olyan szövegek diktálása, amelyek mind tartalmukban, mind kifejezőmódjukban hasznosak: ismeretek közölnek, miközben helyesírási szabályokat rögzítenek.

A házi feladatok jobb megoldását nemcsak szóbeli magyarázattal segítjük, hanem írásbeli útmutatással is. A tanulók a „Hogyan oldjuk meg a házi feladatot?” című fejezetből tájékozódhatnak a tantervből, s ők döntenek el, hogy segédeszközzel vagy pedig önálló elgondolás alapján dolgoznak-e.

Ezzel eljutottunk a torontói magyartanítás egyik sarkalatos pontjához. Ugyanis egy-egy osztályon belül mindmáig különbségek vannak az ismeretszint és a nyelvi kifejezőképesség között. Ezt a helyzetet a kiscsoportos foglalkozás oldja fel. A tanulók választási lehetőséget kapnak mind az iskolai, mind a házi feladatokban. Aki például képtelen egy versrészlet megtanulására, az másolhat a versből - kétszer annyit persze, hogy időarányos legyen a feladat. Önálló munka helyett egyszerűbb, a nyelvyakorlást elősegítő feladatokat is lehet választani. Mind az iskolai, mind az otthoni feladatokban két kérdés közül a nekik tetszőt oldhatja meg minden diák. Ezt irodalomból úgy valósíthatjuk meg, hogy például a II. évfolyamon Csokonai utolsó, „elképzelt” levele Lillához éppúgy választható, mint A Reményhez című óda bizonyos szakaszainak lemásolása; a III.-ban Móricz „Hét krajcár” című karcolata folytatható „A koldus elbeszélése”-vel, de felsorolhatja valaki a mű alapján szegénységre utaló jeleket is a kis család kunyhóját leírva. Madách műve, „Az ember tragédiája” alkalmat nyújt arra, hogy valaki leírja „Az utolsó eszkimó naplójá”-t, de azt is megteheti, hogy bemutatja a XIV. színben leírt tájat Madách szavaival. A IV. éven a "Bánk bán" kerül sorra, így leírhatja valaki Petur beszédét a békételenekhez, de választhatja a „Bánk bán tőprengése” című feladatot is; a tanuló az előbbiben a költő szavait, az utóbbiban - Katona műve alapján - a saját gondolatait alkalmazza.

Az iskolai feladatokban a jártasabbaktól több jelzöt, változatos igehasználattal, igényesebb mondat szerkesztést kérünk. Szeretnénk legalább részben egy szintre hozni a tanulók nyelvi kifejezőképességét, hogy ezzel is biztosítsuk a közöttük levő jó kapcsolat kialakulását.

A házi dolgozatokban is sokszoros a témaválasztási lehetőség. A magyar tudósok, művészek, írók, költők közül mindenki a számára legrokonszenvesebbet választhatja. Ilyenkor nagy szerepe van a tanár irányító képességének: ha például tudom, hogy valakit a zene érdekel, akkor Kodály vagy Bartók munkásságához segítek neki anyagot keresni, ha viszont valaki a

versenysportért rajong, annak a híres magyar sportemberekre hívom föl a figyelmét, és így tovább.

A vizsgadolgozatokra évente kétszer kerül sor, a félévek befejeztével. Eddig ún. „non-semestered” rendszerben tanítottunk, azaz a tanuló egy tanéven át hetente egyszer látogatta az iskolát - valamelyik hétköznap délután - s ezért a májusi vagy júniusi diplomaosztó ünnepségen elnyerte a bizonyítványt, az esetleges jutalmat, valamint a nappali tagozatos iskolák igazgatóihoz továbbított „kredit”. A vizsgaeredmény az összteljesítménynek 40%-a, így a dolgozatok előkészítése alapos munkát igényel. A tantervet - különösen irodalomból - eleve úgy építjük fel, hogy figyelembe vesszük a majdani vizsgadolgozatot is. Tehát hasonló stílusú feladatokat adunk már év közben, hogy ne érje a diákokat váratlanul a vizsgakérdés. Mivel a száraz adatoknál mindenki jobban szereti a véleményalkotó eszme-futtatást, igyekszünk az egyéniséget is kifejezésre juttató munkát adni. Történelemből nem csak az eseményekről kell beszámolniuk, hanem az eseményekhez vezető útról is. A mohácsi vész tárgyalásakor például beszámolnak mindarról, ami Magyarország feldarabolásához vezetett. Elmondják gondolataikat Rákóczi Ferencről, Kossuth Lajosról. Irodalomból is igyekszem olyan feladatokat találni, amely átképzéssel jár. Vörösmarty Petikéje, „A néhai bárány” Baló Borcsája éppúgy lehetőséget nyújt erre, mint Tiborc vagy Madách Ádámja és Évája. A fontos az, hogy a számonkérés ne száraz adathalmaz felsorolását várja el a diáktól, hanem önállóan gondolkodó emberként kezelje.

III. FORRÁSANYAGOK ÉS TANTERVEK

A dr. Ormay Gabriella által szerkesztett magyar irodalmi szöveggyűjtemény mellett a Vattay Ferenc összeállította „A magyar történelem vezérfonala” áll rendelkezésre. Ez segítséget nyújt irodalomból és történelemből. Emellett azonban szükséges volt az irodalomtörténet megfelelő nyelvi szinten történt előadása is. Ez a kényszerűség hívta életre Kovácsné Papp Ildikó irodalomtörténeti jegyzeteit. Ezekben a szöveggyűjtemény alapján készült jegyzetekben Balassi és Csokonai életpályája a két kezdő lecke, s az erdélyi, szlovákiai magyar irodalommal foglalkozó oldalak utolsók.

Az első évfolyam irodalomtörténeti alapfogalmakkal ismerkedik, ezeket Chapman Ildikó jegyzetei biztosítják. Petőfi: János Vitéz című elbeszélő költeménye valamint Molnár Ferenc: „A Pál utcai fiúk” és Móra Ferenc: „Kincskereső kisködmön” című kisregénye utgál házi olvasmányként az első és második évfolyamon. Ezeknek a beszerzéséhez a Helikon Társaság és az adakozó társégyesületek nyújtanak segítséget.

A III. és IV. évfolyamok részére a részletesebben tanulmányozandó műveket is beszereztük. Ezek a következők: Arany János: Toldi - I. rész; Jókai Mór: Sárga rózsza; Mikszáth Kálmán: A két koldusdiák és A beszélő köntös. Az iskolai tananyagként szolgáló művek: Madách: Az ember tragédiája; Katona József: Bánk bán; Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér; Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde; Kisfaludy Károly: A kérők. Természetesen ezeket az adott osztály színvonalától és érdeklődésétől függően illesztjük az irodalmi tantervbe.

A felsorolt anyagok egy része nemcsak iskolai tanulmányozásra szolgál, hiszen belőlük válogatjuk az év végén bemutatott színműveket, jeleneteket. Ezeket beillesztjük az érettségiző osztály tantervébe, hiszen ők azok, akik mintegy vizsgaként bemutatják nyelvi kifejező képességüket egy előadással. Így került sor Csathó Kálmán és Herczeg Ferenc művei után Petőfi: A helység kalapácsa; Vörösmarty: Csongor és Tünde; Marton Lili: Elindult a Hargita mellől - Benedek Elek ifjúsága; Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül; Karinthy Frigyes: Magyarázom a bizonyítványom; Kisfaludy Károly: A kérők; Fazekas Mihály: Lúdas Matyi; Móra Ferenc: Csirigán úr szomszédai; Szigligeti Ede: Liliomfi című művének dramatizált jeleneteinek előadására. Mindezt alapos előkészítéssel lehetett megoldani. Ezért minden tanuló a félév első óráján kézhez kapta a munkatervet, az irodalomtörténeti jegyzeteket, a házi feladatok és dolgozatok útmutatását is, és ekkor kerül sor a színmű-példányok szétosztására, a szerepek elvállalására is.

Év végi előadásaink megrendezésében éppúgy, mint a szükséges forrásmunkák beszerzésében a magyar egyesületek biztosították az anyagi alapot. Sok egyéni támogatónk is volt. Elsőként említeném Kanada ismert művészt, Pédery-Hunt Dórát, aki az általa készített emlékérmét minden évben díjmentesen adományozza a legkiválóbb végzős tanulónknak; Kostya Sándor „Felvidék” című könyvét adhattuk át - még a szerző jelenlétében - minden végzős tanulónak. Voltak olyanok is, akik színes előadásokkal tettek emlékezetessé egy-egy tanítási órát, mint például Koroknay Imre professzor, a városépítészet elismert szaktudósa. És természetesen szeretettel és tisztelettel emlékezünk a sok-sok segítőkész szülőre, önkéntesre, közreműködőre is. Köszönet nekik, amiért odaültek a gyerekek mellé, hogy azok könnyebben megtalálják a szómagyarázatok válaszait, hogy megbirkózzanak egy-egy nehezebb mondattal a történelemkönyvben, hogy megértsék: a térképen a kis vonallal, ponttal jelölt folyó vagy város milyen kedves annak, aki ott született és ott is élt egy ideig.

Hiszem és vallom, hogy az a szülő, aki megbeszélte gyermekével a magyar iskolai eseményeket, közelebb került, fiához, lányához. A gyermek, aki sokszor tökéletesebben beszélt az állam nyelvét, egyszerre rádöbbsent, hogy van olyan vers, amit Édesanya jobban tud, hogy van olyan történelmi

esemény, amelyben Édesapa vagy Nagyapa részt vett, vagy járt ott, ahol lezajlott. Mindez nem csak szorosabb kapcsolatot teremt a családban, hanem tiszteletébresztő is. Hiszen a gyermek szigorú bíró - ha kimondatlanul is, de érzi, hogy szüleinek bizony nem tökéletes az angol kiejtése -, éppen ezért felemelő érzés az, hogy a magyar nyelvben viszont ők tudnak segíteni neki! Tény, hogy a magyarul jól beszélő fiatalok könnyebben és szebben beszélnek franciául, Kanada második hivatalos nyelvén is, mivel a hangképzésük fejlettebb azokénál, akik csak angolul tudnak.

IV. HOGYAN TOVÁBB ?

Elmondhatjuk, hogy iskolánk tanulóinak jó kapcsolata alakult ki az egyházi és világi magyar szervezetekkel. Ott találjuk őket a cserkészvezetők között, valamint a Szent Erzsébet Ifjúsági Csoport s Ministráns Klubjában. Sokan a Magyar Kultúrközpont Kodály táncsoportjának tagjai, vezető táncosai (Dobi Gábor, aki valaha Csongor szerepét alakította, most húgával, az ugyancsak volt helikonos Andréával a táncsoport vezető oktatója.).

Mind Mississaugaban, mind az Arany János és a Szent Erzsébet Iskolák hétvégi tanfolyamain ott találjuk őket, amint az óvadás vagy az elemi osztályos tanulókkal foglalkoznak. Közülük kerülnek ki az évenkénti karaván alkalmával a Budapest Pavilon polgármesterei. Az év nagy eseményén, a Helikon Bálon is ott látjuk őket, mind a palotást táncolók, mind a szervezők között.

Végzettjeink második - a magyarsággal kapcsolatos - működési területe a kanadai magyarság és a kanadai társadalom közötti kapcsolat biztosítása. Erre különösen jó alkalom nyílik az évenként megrendezett nemzeti kiállításon. Néhány évvel ezelőtt Magyarország volt az eseménysorozat díszvendége. Örömmel tapasztaltuk, hogy jónéhány volt tanítványunk tolmácsként dolgozott a rendezvényen.

Több volt diákunk Magyarországon tanul, sokan dolgoznak kanadai-magyar vegyesvállalatoknál.

A biztató eredmények ellenére is él bennünk az aggodalom, hogy iskolánk -kellő létszám híján - elenyészik. Szükségünk van tehát a segítségre és a támogatásra. Mindannyiunk lelkiismeretének a felrázására Fáy Ferenc: „Őszi gondok - őszi remények” című, a Kanadai Magyarságban megjelent vezércikkéből idézek: „Nem világmegváltást hirdet ez az iskola, csupán lelkiismeretünk megnyugvásának örömét. Az emigráció nagy Álom-épületének kis téglája ez, mely a Szellem igazával akarja és fogja hirdetni gyermekeink felé, hogy mit adott népünk a világnak... Nem kérdéses, dicsekvés, csupán az igazság végvára lesz ez az iskola. Az Igazságé és a

Szellemé. Mert a halált osztó fegyver elkopik, a feledés rozsdájával lepi be az idő; a felemelt ököl reszkető öreg tenyérré szelídül, de a tudást, a hitet még a mindent elfeledő idő sem ölheti meg.”

Ezek a sorok ma is időszerűek, bár tizenhat esztendővel ezelőtt születtek. Akkor sikerre vezettek, a Helikon Iskola sok-sok nemzedéket bocsátott útjára. Őket, az itt született magyarokat és az új bevándorlókat is várjuk közénk.